

Załącznik
do uchwały Nr XXXIX/244/2013
Rady Miejskiej Ostrzeszów
z dnia 30 grudnia 2013 roku

**PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA MIASTA I GMINY OSTRZESZÓW
NA ROK 2014**

OSTRZESZÓW, GRUDZIEŃ 2013

Wprowadzenie

Wśród wielu problemów społecznych występujących w Polsce, jako jedno z czołowych, wysuwają się problemy związane z nadużywaniem alkoholu i narkotyków. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają też na całą populację.

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w Polsce stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 ze zmianami) oraz ustawa o narkomanii i przemocy w rodzinie.

Ustawy określają kierunki polityki państwa wobec alkoholu i narkomanii. Kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, wskazują zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa również źródła finansowania tych zadań. Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii samorząd gminy wykonuje zgodnie z art. 4 ustawy, w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu i narkotyków
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną,
- 3) ograniczanie dostępności alkoholu i narkotyków
- 4) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków
- 5) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i narkotyków oraz ich usuwanie,
- 6) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

I. Diagnoza problemów uzależnień

Miasto i Gmina Ostrzeszów liczy 24.207 mieszkańców. w tym w mieście 14.711 mieszkańców na dzień 31.10.2011r. Stan bezrobocia na dzień 30.09.2011r. wynosił w powiecie 9,3 % t.j.2.223 osoby w tym 1.087 w gminie ostrzeszów. Na terenie gminy mamy :

- 10 szkół podstawowych z 1503 uczniami
- 3 gimnazja z 809 uczniami
- 4 szkoły średnie z 2355 uczniami

Na terenie gminy znajduje się :

- Poradnia Leczenia Uzależnień
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Rodzinie
- Komenda Powiatowa Policji
- Sąd Rejonowy z zespołem kuratorskim
- Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna
- Klub Abstynenta
- 5 świetlic środowiskowych dla 150 dzieci
- Kinoteatr
- Gminny Ośrodek Kultury z sekcjami zainteresowań
- Kawiarenka internetowa dla młodzieży 30 miejscami
- Burmistrz powołał GKRPA i N.
- Działa grupa AA „Baszta” i „Rondo” oraz grupa Al.-Anon „Baszta”

W Poradni Leczenia Uzależnień aktualnie leczy się 4 narkomanów.

Komenda Powiatowa Policji w 2011r. prowadziła 20 postępowań z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w tym 5 czyny nieletnich.

Analizując problemy społeczne formułowane przez mieszkańców miasta i gminy Ostrzeszów na pierwsze miejsce wysuwają się : przemoc i agresja w środowiskach rodzinnych, spożywanie alkoholu oraz środków psychoaktywnych przez nieletnich.

O stanie problemów alkoholowych i narkomanii świadczą następujące dane za rok 2011:

- zatrzymano do wytrzeźwienia 114 osoby
- nietrzeźwi sprawcy wykroczeń 62 osoby
- nietrzeźwi kierujący pojazdami 405 osób
- zatrzymano rozprowadzających i zażywających narkotyki 12 osób
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozpatrzyła 40 wniosków o objęcie osób uzależnionych od alkoholu leczeniem w zakładzie leczenia odwykowego.
- w Poradni Leczenia Uzależnień udzielono 3850 porad
- świetlice środowiskowe oraz socjoterapeutyczna w Ostrzeszowie, Siedlikowie, Rogaszycach, Bledzianowie oraz Rojowie objęły swoją opieką 150 dzieci w tym 40 % z rodzin z problemem alkoholowym
- z badań przeprowadzonych wśród uczniów szkół średnich i gimnazjum wynika, że drastycznie obniża się wiek inicjacji alkoholowej, charakterystyczne przy tym jest, że młodzież nie ma prawidłowego rozeznania co do choroby alkoholowej i problemu alkoholizmu i narkomanii.

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe wg. PARPA)

		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. mieszk.	W gminie 10 tys. mieszk.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Około 1.330 osób: dorosłych i dzieci	Około 530 osób: dorosłych i dzieci

II. Cele programu

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkomanii oraz zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują.
2. Ulepszenie sposobów radzenia sobie z problemami aktualnie występującymi w gminie.
3. Zmniejszenie naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
4. Zwiększenie wiedzy młodzieży i dorosłych w zakresie problemów alkoholowych i narkomanii.
5. Zmniejszenie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego.
6. Zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego (przemoc, zaniedbania).
7. minimalizacja szkód spowodowanych nadużywaniem alkoholu (kierowcy, kobiety w ciąży – FAS)

8. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.
9. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów alkoholowych i narkomanii
10. zwiększenie liczby osób realizujących ustawy (sprzedawców).

III. Zadania do realizacji

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych od alkoholu i narkotyków.

- kontynuacja działania punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.
- współpraca z poradnią leczenia uzależnień dla osób z problemem alkoholowym i używających środki psychoaktywne w zakresie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii podejmie działania zmierzające do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- finansowanie /dofinansowanie działalności świetlic socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych i innych struktur dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym
- dofinansowanie wybranych programów terapeutycznych dla osób współuzależnionych oraz dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym i problemem przemocy w rodzinie.
- tworzenie i koordynowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez monitorowanie realizowanych działań
- współdziałanie ze strukturami policji, pomocy społecznej, sądami i prokuraturami w zakresie wdrożenia procedury „Niebieska Karta”
- tworzenie interdyscyplinarnych zespołów ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dzieciom – ofiarom przemocy oraz ich rodzinom
- dofinansowanie programów terapeutycznych dla dzieci – ofiar przemocy
- finansowanie wyjazdów i kolonii dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii i przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

- finansowanie programów profilaktycznych dla uczniów realizowanych w szkołach podstawowych i gimnazjach w ramach szkolnego programu profilaktyki
- finansowanie programów i zajęć mających na celu kształtowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży wobec alkoholu, m.in. poprzez: promowanie zdrowego stylu życia, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży
- finansowanie/dofinansowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych realizowanych w grupach podwyższonego ryzyka (dzieci i młodzież z rodzin z problemem alkoholowym, wychowankowie młodzieżowych ośrodków szkolno-wychowawczych, internatów, burs).
- wspieranie edukacji rodziców i wychowawców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji oraz kształtowaniu atmosfery społecznej negującej nadmierne używanie alkoholu i narkotyków.
- promowanie/wspieranie/dofinansowanie programów sportowych z elementami profilaktyki w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, stanowiących alternatywę wobec używania napojów alkoholowych i narkotyków w szkołach.
- finansowanie interdyscyplinarnych szkoleń na temat przemocy w rodzinie i współpracy służb
- finansowanie/dofinansowanie szkoleń dla grup zawodowych mających lub mogących mieć kontakt ze zjawiskiem przemocy domowej, agresji i przemocy wobec dzieci (lekarzy, sędziów, prokuratorów, pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, policjantów, kuratorów)
- włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii promujących życie bez alkoholu i narkotyków.
- współpraca z lokalnymi mediami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie
- wspieranie kampanii i szkoleń na temat przeciwdziałania przemocy i agresji
- finansowanie/organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców handlujących alkoholem
- prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, organizowanie festynów, obchodów lokalnych dni np. trzeźwości, światowego dnia FAS, debat w lokalnych mediach
- działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

- współpraca z instytucjami i podmiotami pozarządowymi, organizacjami sportowymi, kulturalno-oświatowymi i innymi w zakresie realizacji zajęć profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, szczególnie z grup podwyższonego ryzyka
- wsparcie finansowe stowarzyszeń abstynenckich
- zapewnienie warunków działania/pracy /Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii, Punktu Konsultacyjnego, Telefonu Zaufania w Klubie Abstynenta
- zabezpieczenie lokalowe i finansowe pracy GKRPA
- finansowanie szkoleń członków Komisji (obowiązek ustawowy)
- remont budynku świetlicy środowiskowej w Ostrzeszowie ul. Zamkowa.

5. Ustalenie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz kontrole przestrzegania zasad obrotu tymi napojami.

6. Podejmowanie innych działań związanych z problematyką rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii nie ujętych w programie, a ujawniających się w toku jego realizacji.

IV. Współpraca z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- Urząd Marszałkowski
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki
- Komenda Powiatowa Policji w Ostrzeszowie
- Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie
- Szkoły i inne placówki oświatowe
- Kościół katolicki i inne związki wyznaniowe
- Organizacje pozarządowe
- Grupy samopomocowe AA, Al-Anon.
- Starostwem Powiatowym oraz gminami z powiatu ostrzeszowskiego.

V. Monitorowanie stanu problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie na terenie Gminy

- Zbieranie i opracowywanie danych statystycznych dotyczących problemów alkoholowych, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie, (pedagodzy, policja, pracownicy socjalni)

- Dokonanie diagnozy opartej na cyklicznych, rzetelnych badaniach problemów i zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu przez dzieci, młodzież - realizują podległe Gminie szkoły w ramach szkolnego programu profilaktyki.
- Gromadzenie bazy danych o miejscach i formach pomocy dla osób z problemem alkoholowym i narkomanią.
- Pozyskiwanie danych nt. stanu leczenia odwykowego oraz ich ocena
- Pozyskiwanie danych nt. liczby interwencji domowych, liczby przestępstw, danych dotyczących przestępczości nieletnich oraz liczby wypadków drogowych spowodowanych przez „nietrzeźwych” i ich ofiar za pośrednictwem Komendy Powiatowej Policji w Ostrzeszowie.
- Współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w celu pozyskiwania przydatnych danych do diagnozy problemów alkoholowych w gminie

VI. Sposoby realizacji zadań

1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii jest koordynowana przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii oraz Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii przy współpracy wyspecjalizowanych i uprawnionych do prowadzenia programów profilaktycznych instytucji, organizacji i osób w tym celu przeszkolonych.

VII. Finansowanie programu

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Miasta, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Określa je preliminarz wydatków opracowany na dany rok, zgodny z projektem budżetu Gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.

VIII. Sposób sprawozdawania.

1. Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Programu, będące integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego, przedstawianego Radzie Miasta.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

mgr Edward Skrzypek

Preliminarz
kosztów związanych z realizacją Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Narkomanii w roku 2014.

1. Dofinansowanie programów profilaktycznych z osobami uzależnionymi oraz ich rodzinami w Poradni Leczenia Uzależnień - 15.000 zł.
2. Wyjazdowe szkolenie (integracyjne) dla osób uzależnionych i współuzależnionych - 15.000 zł.
3. Prowadzenie punktu informacyjnego o przemocy w rodzinie oraz narkomanii (terapeuta, psycholog, prawnik, literatura) - 15.000 zł.
4. Szkolenie w PARPA Warszawa (pełnomocnik, Terapeuci) - 2.000 zł.
5. Zakup ulotek, kalendarzy, książek do biblioteki - 10.000 zł.
6. Szkolenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 20.000 zł.
7. Programy szkolne (NOE, Debata, Odlot, Reksio, teatrzyki, psychodramy) - 30.000 zł.
8. Półkolonie dla dzieci z rodzin patologicznych - 70.000 zł.
9. Świetlica socjoterapeutyczna (wynagrodzenie, wyżywienie) - 160.000 zł.
10. Doposażenie świetlic socjoterapeutycznych (materiały pomocnicze, książki) - 20.000 zł.
11. Zorganizowanie dla dzieci stołu wielkanocnego, opłatka, dnia dziecka - 2.000 zł.
12. Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie . - 2.000 zł.
13. Utrzymanie Klubu Abstynenta (ogrzewanie, energia elektryczna, woda, zakup materiałów, malowanie pomieszczeń) - 34.000 zł.
14. Działalności profilaktyczna innych organizacji (harcerstwo, kluby sportowe) - 10.000 zł.
15. Zagospodarowanie terenu wokół budynku socjalnego ul. Pocztowa 2 oraz świetlicy socjoterapeutycznej ul. Zamkowa 37 - 10.000 zł.
16. Obsługa Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (opinie, wywiady, materiały) - 10.000 zł.
17. Szkolenie (nauczycieli, radnych, kuratorów) - 10.000 zł.
18. Skatepark lub siłownia na świeżym powietrzu przy świetlicy socjoterapeutycznej ul. Zamkowa 37 - 45.000 zł.

Razem - 480.000 zł

Preliminarz opracowany był na posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w dniu 12.09.2013r.i przyjęty jednogłośnie.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

mgr Edmund Skrzypek